

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ८ अंक २६ पूर्णाङ्क ३५९

२०८० माघ १ गते सोमबार

Monday 15, Jan. 2024

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

नेपाललाई उपनिवेश बनाउने भारतीय षड्यन्त्र

काठमाडौं । २०७७ जेठ ३१ मा नेपालको प्रतिनिधिसभामा सर्वसम्मत बैठकले लिम्पियाधुरासहितको भूभाग समेटिएको नयाँ राजनीतिक र भौगोलिक नक्साको निराना छाप पारित गरियो । २०७८ मा भएको राष्ट्रिय जनगणनामा लिम्पियाधुरा-लिपुलेक-कालापानी क्षेत्रका नेपाली नागरिकको एकन तथ्याक लिन जाने नेपाल सरकारले आँट गर्न सकेन । न त त्यहाँ गएर जनगणना गर्नका लागि भारतसँग कुर्तीतिक तथा राजनीतिक तबरमा कुरा नै गर्न सक्यो । चुच्चे नक्सा जारी गरेको यतिका वर्ष भयो, तर भारतले उक्त नेपालीभूमि आफ्नो नियन्त्रणमा राखिनै राखेको छ, त्यतिमात्र होइन ती क्षेत्रमा पक्की सडकलगायत स्थानी प्रकृतिका संज्ञान बनाइराखेको छ । यतिसम्म कि केही समयअघि भारतीय भ्रादानमन्त्री नरेन्द्र मोदी नेपाल सरकारलाई बिना जानकारी र बिना अनुमति नेपाली भूमि नाभी, कुरी, गुन्जी क्षेत्रमा भ्रमण गरे । स्थानीय नेपाली नागरिक र सुरक्षकार्यसँग अन्तरक्रिया गरे ।

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल लगायतका केही राजनीतिक पार्टीले सडकमा विरोध प्रदर्शन गरे, विरोध वक्तव्यहरू कसैले चुइकर बोलेन् । यसअघि नै भारत भ्रमणमा जाँदा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले सिमा विवादको विषय उठाउँदा भारत रिसाउने भन्दै यस विषयमा प्रवेश नै गेसन् । केहीदिन पहिले भारतीय विदेशमन्त्री एस जयशंकर नेपाल भ्रमणमा आउँदा भएका भेट कक्ष र बैठक स्थलका चुच्चे नक्सा नै हाटाइयो । नेपालका शासकहरूमा यति धेरै लघुताभाष र राष्ट्रिय आत्मसमर्पणवादी मानसिकता छ कि नेपालको लुमिकनी र कपिलवर्स्तु क्षेत्र भारतले आफ्गो कथित अखण्ड भारतको नक्सालाई उसले आफ्गो संसद भवनमध्ये अकित गर्दा पनि नेपालले औपचारिक रूपमा कुनै धारणा सार्वजनिक गरेन, विरोध गर्न त परको कुरा । भारतले एकपछि अर्को नेपाललाई हेपिइडेको छ । नेपाललाई आफ्गो पूर्ण उपनिवेश बनाउन प्रत्यक्ष परोक्ष रूपमा आफ्ना रणनीतिहरू

आगाडि सारिरहेको छ । नेपालका दलाल शासकहरूले उसका हरेक विस्तारवादी रणनीतिक योजनालाई सफल पार्न रातो कार्पेट विच्छयाउने गरेका छन् । नेपालको तत्कालीन र दीर्घकालीन अहित हुने, नेपालको स्वाधीनता र सावधानिकतामध्ये ठाडो हस्तक्षेपका घटना हुँदा पनि यहाँका दलाल संसदवादी शासकहरूले विरोध होइन सत्तास्वार्थका लागि त्यसलाई चुपचाप स्वीकार्ने गरेका धेरै दृष्टान्तहरू छन् । पाँच वर्ष बित्यो इपिजी प्रतिवेदन तयार भएको तर अहिलेसम्पर्कौ सम्पर्कौ प्रयास गर्दा पनि मोदीले बुझन मानेन्, मोदीले मात्रै पनि होइन नेपालको प्रधानमन्त्रीले पनि बुझन चाहेका छैन् । न त इपिजी प्रतिवेदन तयार पार्ने नेपाली प्रबुद्ध समूकका सदस्यहरूले त्यसलाई आम जनताको बीचमा सार्वजनिक गर्ने हिम्मत नै गर्न्छ । सन् १९५० को असमान सन्धि लगायत हालसम्पर्क भएका असमान सन्धि हुक्काएका दलालहरू आसिन छन् । उनीहरूका लागि देशको हित भन्दा पनि आफ्नो मालिकको निर्देशनप्रतिको

प्रतिवेदनमा सुझाव दिइएको बताइएको छ । तर त्यो प्रतिवेदन अहिले बोगारिसे अवस्थामा रहेको छ । सीमा क्षेत्रमा भारतीय सीमा सुरक्षा बलको ज्यादातिले सीमा नाधिको छ । सीमा मिच्चे, नेपाली जनतामाथि अनावश्यक दमन र अत्याचार गर्ने, जनताले प्रतिरोध गर्न खोजे हत्या गर्ने लगायतका अनगिन्ती घटना दिननुदिन घटाइरहेका छन् । तर सरकार कानमा तेल हालेर बस्ने गरेको छ । सीमा क्षेत्रमा भारतले पक्की सडक बनाएको छ । प्रत्येक वर्ष नेपाली भूमि दुवानमा पर्छ र हजारी नेपाली विस्तारपित हुन्छन् । धनजनको क्षति हुँछ । तर सरकारलाई कुनै टाउको दुवाइ हुँदैन । भारतसँग हुने द्विक्षीय वार्तामा यी विषयमा छलफल नै हुँदैन भए पनि भारतले कुनै सुविदा गर्दैन । किन कि नेपालको शासकहरू यति निरिह र डरपेख, नालायक र निकम्मा भए कि पूर्व प्रधानमन्त्रीहरू पनि भारतका विदेशमन्त्रीलाई भेदभाव देखेको ठाउँमा लाइन लागेर जान्छन् । देश र जनतालाई लज्जित तुल्याउने यस्ता घटनाले आम स्वाभिमानी नेपालीलाई थप आकर्षित तुल्याइरहेको छ । एस जयशंकरको भ्रमणमा नेपालले पोखरा र लुमिकनी अन्तर्राष्ट्रिय बाँकी ७ येजमा

कमरेड भक्तबहादुर श्रेष्ठको १२ औं स्मृति दिवस बहुआयामिक व्यक्तित्व र योगदानमाथि विशेष चर्चा

काठमाडौं । नेपाली काम्युनिस्ट पार्टी नेपालको आन्दोलनका एकजना सुपरिचित अग्रणी नेता कमरेड भक्तबहादुर श्रेष्ठको १२ औं स्मृति दिवस मनाइएको छ । भक्तबहादुर श्रेष्ठ स्मृति

प्रतिष्ठानले आयोजना गरेको कार्यक्रममा वक्ताहरूले उहाँको बहुआयामिक व्यक्ति र नेपाली काम्युनिस्ट आन्दोलनमा उहाँले पुर्याउनु भएको योगदानको बरेमा विशेष चर्चा

गर्नुभएको छ ।

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालका वरिष्ठ कार्यालय सदस्य तथा भक्तबहादुर श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठानका बाँकी २ येजमा

क्रान्तिकारी महिला संगठन नवलपरासीको एकता भेला भव्य रूपमा सम्पन्न प्रांती ताराकान्त पाण्डेयको निधन प्रति शोक ब्यक्ति

नवलपरासी - अखिल नेपाल महिला संघ (क्रान्तिकारी) र अखिल नेपाल महिला संगठन नवलपरासी बीच शनिवार

बर्द्याटमा एकता भेला भएको छ ।

भेलाले मुक्तमाया महतो (बर्द्याट) को संयोजकत्वमा

२१ सदस्यीय जिल्ला समिति निर्वाचित गरेको हो । समितिको सहसंयोजकमा जेनिशा परियार (सुनवल) बाँकी ७ येजमा

भालुबाडु बस दुर्घटनामा इच्छुक प्रतिष्ठानका अध्यक्ष प्रांती ताराकान्त पाण्डेयको निधन

काठमाडौं । २०८० पौष २७ गते राति करीब १०:३० बजेतीर दाढको भालुबाडिस्थित राप्ती नदीको पुलमा भएको बस दुर्घटनामापरि इच्छुक प्रतिष्ठानका अध्यक्ष प्रांती ताराकान्त पाण्डेयको निधन भएको छ ।

प्रांती ताराकान्त पाण्डेय एक जना ख्यातीप्राप्त मार्क्सवादी समालोचक, सौन्दर्यशास्त्री तथा चिन्तक हुनुहुन्थ्यो । इच्छुक प्रतिष्ठानका बाँकी ७ येजमा

संसदीय व्यवस्थाको खारेजी र जनगणतन्त्रको स्थापनाको माग गर्दै नवलपरासीमा प्रदेशन

संसदीय व्यवस्थाको खारेजीको माग गर्दै पुल्लादहन

पुल्ला दहन गरेको छ । संसदीय व्यवस्था दलालमा परिणत भएको भन्दै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल जिल्ला संघर्षन संघर्षको मार्ग निःस्त बाँकी ७ येजमा

प्रहरी धेरामित्रै काठमाडौंमा गरियो संसदीय व्यवस्थाको पुल्ला दहन

■ अनु निराला

काठमाडौं । क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपालले व्यक्तिको होइन व्यवस्थाको पुल्ला दहन गरेको छ । धोरित संघर्षका कार्यक्रम अन्तर्गत क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले आज काठमाडौंको रत्नपाली शान्तिबाटिका र असन इन्द्रचोक लगायत देशभूमि अस्तित्व, बाँकी ७ येजमा

मौसम भुजेल

गाईघाट । क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल उदयपुरले उदयपुरको सदरमुकाम गाईघाटको पिपल चोकमा संसदीय व्यवस्थाको पुल्ला दहन गरेको छ । उक्त कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालका जिल्ला क्रायालय सचिव निशान कटुवालले साप्राज्य वादको मिलेमतोपामा निर्माण भएको हात्या, हिंसा, बलात्कार, मानव तस्कर गर्ने र साम्राज्य वादको टाइम्सी लम्पसार परि रास्तालाई नै नामेट पार्ने रास्तालाई सन्धि सम्झौता गर्ने भ्रष्टाचारी दलाल संसदीय व्यवस्थाको आन्त्य नगरी सुधी नेपाली समृद्धि

नेपाल बदैन देशलाई कंगाल बनाउने युवाहरूलाई बेरोजगार थोरेन्ह घाटमा पुनर लागेको संसदीय व्यवस्थाको अन्त्य गरि यस्को खरानी बाट जनताको बैज्ञानिक समाजवादी राज्य व्यवस्था स्थापना गर्न सम्पुर्ण जनसम्मुदायहरू लाई एकाकार भएर बाँकी ७ येजमा

पद्धिल्लो जलश्रोत सम्मौता र त्यसमा अन्तरनिहित राष्ट्रघाट

गत पुस १९, २०८० का दिन नेपाल सरकार र भारत सरकार बिच चार बुँदे सम्झौता भयो । यो सम्झौता केवल सम्झौता मात्र नभएर नेपालकालागि दुरगामी असर पार्ने सम्झौता थियो । सम्झौताको बुँदाहरू मध्ये दुरगाम

स्टालिन बारे माओ (भ्रम र यथार्थ)

(सोमियत समाजवादका निर्माता स्टालिनबारे अनेक भ्रमहरूको दुस्प्रचार विरुद्ध सामग्रीको आवश्यकता बोध गरी शीर्षक परिवर्तनद्वारा प्रकाशित यो आलेख चीनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको केन्द्रीय समितिद्वारा जारी 'महान बहस' पुस्तक सङ्हिताबाट सामार: सोमियत संघको कम्युनिष्ट पार्टीको केन्द्रीय समितिको खुला पत्रबारे समीक्षा-२)

'रनमिन रपाओ-जनदैनिक' र 'हुड्डी-रातोफण्डा'को सम्पादकीय विभाग (१३ सेप्टेम्बर १९६३) सोमियत समाजवादका निर्माता स्टालिन हुन। सम्पादक)

क. स्टालिनको प्रश्न विश्वव्यापी महत्वको प्रश्न हो। त्यसको प्रभाव हेरेक देशको सबै वर्षाहस्तमा पर्दछ। र, त्यो अहिले पनि ज्यादै वादविवादको विषय हो। बेलावेगै राजनीतिक पार्टीहरू र राजनीतिक समूहहरूका त्यस सम्बन्धी बेलावेगै राय छन्। वर्तमान शताब्दीमा त्यस प्रश्नका सम्बन्धमा अन्तिम निर्णय हुन नसम्मुन पनि सम्भव छ तर अन्तर्राष्ट्रीय मजदूरवार्षी र क्रान्तिकारी जनसमुदायको दूतो भागले स्टालिनको पूर्ण निषेध गर्ने कुरालाई अस्वीकार गर्दछ तथा बढी भन्दा बढी मात्रामा उहाँको स्पृति आफ्नो हृदयमा सँगलेका छन् भन्ने विषयमा करिब करिब एउटै राय छ। त्यो कुरा सोमियत सङ्घमाथि समेत लागू हुन्छ। हाम्रो मतभेद खालि सोमियत कार्यालय पार्टीको नेतृत्वका केही व्यक्तिहरूसँग मात्र छ। क्रान्तिकारी कार्य अगाडि बढाउनका लागि हामीले उनीहरूलाई सङ्घातन बुझाउन चाहन्छौं। यो लेख त्यही उद्देश्यले हामीहरू लेरिखेका छौं।

चीनिया कम्युनिष्ट पार्टीको संर्थको दृष्टिकोण रहेको छ भने 'व्यक्ति पूजाका विरुद्ध' यद्यपि खुलापत्रमा छलफलको सङ्घात गाली गरिएको छ तापनि हामीले त्यसको प्रत्युत्तर सैद्धान्तिक तर्कहरू र थुप्रै तथ्यहरूद्वारा दिनु राम्रो ठान्दछौं।

महान् सोमियत सङ्घ सर्वहाया अधिनायकत्वको पहिलो राज्य थियो। शुरुमा त्यस राज्यका पार्टी र सरकारका प्रमुख लेनिन हुनुहुन्थ्यो। लेनिनको देहान्तपछि त्यो स्थान स्टालिनले लिनु भयो।

लेनिनको देहान्तपछि स्टालिन खालि सोमियत सङ्घको कार्यालय पार्टी र सरकारको मात्र नभएर अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनको समेत सर्वमान्य नेता बन्नु भयो।

लगभग ३० वर्षसम्म उहाँ त्यस राज्यका प्रमुख नेता रहनु भयो। सर्वहारा अधिनायकत्वको इतिहास होस् वा अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनको इतिहास होस्, त्यसमा स्टालिनका गतिविधिहरूको स्थान अत्यन्त महत्वपूर्ण छ।

चीनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको संर्थको दृष्टिकोण रहेको छ भने स्टालिनको कस्तो मूल्याङ्कन गर्ने र उहाँपारि कस्तो रवैया अपनाउने भने प्रश्न खालि स्टालिनको मूल्याङ्कनको प्रश्न मात्र नभएर त्यो भन्दा ज्यादै महत्वपूर्ण प्रश्न लेनिनको देहान्तपछिको सर्वहारा अधिनायकत्वका ऐतिहासिक अनुभवहरू तथा अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनका अनुभवहरूको निचोड भन्ने प्रश्न हो।

क. खुश्चोबले सोमियत कम्युनिष्ट पार्टीको बीसौं महायिवेशनमा स्टालिनलाई पूर्णत विषेध गरे। सम्पूर्ण अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनित सञ्चारित त्यस प्रकारको सैद्धान्तिक विषयमा उनले भाइचारा पार्टीहरूसँग रायसल्लाह गरेन्न भने अरुहस्तमा आफ्नो विचार जस्ताको तरसै लाद्दै प्रयत्न गरे। यदि स्टालिनका बारेमा कुनै पार्टीको मूल्याङ्कन सोमियत कम्युनिष्ट पार्टीको नेतृत्वद्वारा गरिएको मूल्याङ्कन भन्दा बेलै भयो भने उसमाथि 'व्यक्ति पूजाको पृष्ठपोषक' तथा सोमियत कम्युनिष्ट पार्टीको 'आन्तरिक प्रश्नमा हस्तक्षेप' गरेको दोष लगाइन्छ।

तर जोमुकैले पनि के कुरा अस्वीकार गर्न सक्दैन भने सर्वहारा अधिनायकत्वको पहिलो राज्यका ऐतिहासिक अनुभवहरूको अन्तर्राष्ट्रीय महत्व छ तथा स्टालिन अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनको नेता हुनुहुन्थ्यो। फलस्वरूप जोमुकैले के कुरा पनि अस्वीकार गर्न सक्दैन भने स्टालिनको मूल्याङ्कनको प्रश्न हेतु त्यसको सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनको नेता हुनुहुन्थ्यो।

स्टालिनले विभिन्न प्रकारका अवसरावादका विरुद्ध, लेनिनवादका अवसरावादहरूका विरुद्ध, लेनिनवादका अवसरावादहरूका विरुद्ध तथा ट्रास्कीवादीहरू, जिनोवेभावादीहरू, बुखारिनवादीहरू र

मूल्याङ्कन गर्नका लागि रोकन सक्दछन् ? चीनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले अवश्य के कुरामा जोड दिन्छ भने स्टालिनका असल कामहरू तथा गल्ली कमजोरीहरूको विलेषण ऐतिहासिक भौतिकवादी तरिकाबाट तथा ऐतिहासिक घटनाक्रमहरूलाई सही तथ्यको रूपमा प्रस्तुत गरे समग्र वस्तुगत र वैज्ञानिक तरिकाबाट गर्नु पर्दछ। र, यसले ऐतिहासिक आदर्शवादी तरिकाबाट तथा

अरु पूँजीवादी ऐनेन्टहरूका विरुद्धको सङ्घर्षको क्रममा मार्क्सवाद-लेनिनवादको रक्षा गर्न भयो र त्यसलाई विकसित गर्नु भयो।

स्टालिनले आफ्ना थुप्रै अमर मार्क्सवादी-लेनिनवादी सैद्धान्तिक रचनाक्रमहरूलाई सही तथ्यको रूपमा प्रस्तुत गरे समग्र वस्तुगत र वैज्ञानिक आन्दोलनमा अमिट योगदान दिनु भएको छ।

मुख्यत: सर्वहारा अन्तर्राष्ट्रीय

उचित सजाय दिएको थियो भने उचित प्रतिपय निर्देष व्यक्तिहरूलाई समेत गल्लीले सजाय दिएको थियो र १९३७ र ३८ मा प्रतिक्रियात्मकरीहरूलाई दिवान्जे धेरा बढाइएको थियो। पार्टी सङ्गठन र सकारी सङ्गठनका विषयमा उहाँबाट सर्वहारा जनवादी केन्द्रीयतालाई पूर्णतः कार्यान्वयन गरिएन र केही हदसम्म त्यसको उल्लङ्घन भयो। भाइचारा पार्टीहरू र भाइचारा देशहरूसितको

गल्लीका विषयमा खेदो मात्र गरे। त्यसबारे संशोधनवादीहरूको खिल्ली उडाउँदै लेनिनले त्यसबारेमा उडा रुपी नीति कथाको उल्लेख गर्नुभएको छ, 'कहिलेकाहिं गरु बुखारिहरू भन्ना पनि तल उडन सक्दछ तर कुखुरीहरू गरु बराबर माथि उडन सक्दन्।' बेवेल र रोजा लक्जेम्बर्ग महान् कम्युनिष्ट थिए तथा उनीहरू आफ्ना गल्लीहरूका बावजूद गर्ड नै रहे भने

बीचका वर्षहस्तमा क. माओ र क. लिउ शांओचीले प्रतिनिधित्व गरेका चीनियाँ मार्क्सवादी-लेनिनवादीहरूले स्टालिनका गल्लीहरूका प्रभावको प्रतिकार गरेका थिए। उनीहरूले वामपन्थी अवसरावाद र दक्षिणपन्थी अवसरावादको गलत कार्यदिशामाथि पाइला पाइलामा विजय हासिल गरे तथा चीनियाँ क्रान्ति सम्पन्न गर्नका लागि सफलतापूर्वक नेतृत्व गरे।

तर स्टालिनद्वारा प्रस्तुत गरिएका

इतिहासलाई मनपरी ढङ्गले तोडमोड गरेर त्यसलाई हेरफेर गरेर स्टालिनलाई मनोगतवादी र एकपर्सीय तरिकाबाट पूर्ण निषेध गर्नु हुँदैन भनेर विरोध गरिएको छ।

चीनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको संर्थको दृष्टिकोण रहेको छ भने स्टालिनले अवश्य गल्ली कमजोरीहरू गर्नु भएको छ। ती गल्लीहरूका कारणले सोमियत सङ्घ र अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनलाई केही क्षति हुन पुयो।

स्टालिनको पथप्रदर्शन गर्दै इतिहासको

प्रवाहमा स्टालिन सबैभन्दा अगाडि उभयनु भएको थियो भने उहाँ सामाज्यवादीहरूका आजीवन शत्रु हुनुहुन्थ्यो।

स्टालिनको गतिविधिहरू महान् सोमियत कम्युनिष्ट पार्टी र महान् सोमियत जनवादीका सङ्घर्षित घनिष्ठ रूपले जोडिएका थिए र तिनलाई सारा कमजोरीहरूलाई मनपरी तरिकाले उहाँको नामसित जोडिदिन्छ, ती गल्ली कमजोरीहरूका लागि उहाँको आलोचना गर्नु छ तर उहाँ आवश्यक छ। ती गल्ली कमजोरीहरूका अधारहरूका आजीवन शत्रु हुनुहुन्थ्यो।

स्टालिनको गतिविधिहरू उहाँले अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनको परिकल्पना र निष्कर्ष लिनु भयो। ती गल्लीहरूका कारणले सोमियत सङ्घ र अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनलाई केही क्षति हुन पुयो।

स्टालिनका असल काम र गल्ली कमजोरीहरूले ऐतिहासिक, वस्तुगत र अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्ट आन्दोलनका महान् नेता रहनु भएको थियो र उहाँको मूल्याङ्कन गदाखिरे दूलो सतर्कता अपनाउन पर्दछ।

सोमियत कम्युनिष्ट पार्टीका नेताहरूले चीनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीमाथि स्टालिनको पक्ष लिएका आरोप लगाउँछन्। हो, हामीहरूले स्टालिनको पक्ष अवश्य लिन्छौं। जित बेला खुश्चोबले इतिहासको तोडमोड गर्दछन् र स्टालिनलाई पूर्ण निषेध गर्दै र त्यसलाई उहाँको नेतृत्व भएको थियो र उहाँको मूल्याङ्कन गर्नु भएको थियो, त्यसलाई सर्वहारा अनुभवहरूको अपरिहार्य हुन पुदछ।

स्टालिनको गतिविधिहरू उहाँले अन्तर्राष्ट्रीय कम्युनिष्टहरूले त्यसलाई चुनौती ठारेन्न र तिनलाई हटाउनु छ भने स्टालिनको जीवनमा जुन चीज प्रमुख छ, उहाँले जीवनमा गर्नु छ, तिनको आलोचना गर्नु छ र तिनलाई सारा कमजोरीहरूको अपेक्षा उहाँका गल्ली कम

स्टालिन...

उनी 'भयङ्कर इवान' जस्ता निर्वक्षुश शासक थिए।' के त्यो भनुको अर्थ महान् सोभियत सङ्काका जनताले तीस वर्षसम्म सारा संसारका जनतालई जुन अनुभव सिकाए, के त्यो सर्वहारा अधिनायकत्वको शिक्षा नभएर कुनै सामन्ती 'निरक्षुश शासक' को शासनको अनुभव थियो? महान् सोभियत जनता, सोभियत कम्युनिष्ट र सारा संसारका मार्क्सवादी-लेनिनवादीहरू त्यस लाज्जानासित पूर्णतः असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'डॉकू' बताएका छन्। के त्यसको अर्थ लापो समयसम्म संसारका प्रथम समाजवादी राज्यको सरकार प्रमुख 'डॉकू' थियो भने होइन? महान् सोभियत जनता र सारा संसारका क्रान्तिकारी जनता त्यस आरोपित असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'बुद्धीहीन' बताएका छन्। के त्यो भनुको अर्थ बितेका दशकौमा वीरतापूर्ण क्रान्तिकारी सङ्खर्ष गरेको सोभियत कम्युनिष्ट पार्टीको नेता 'बेइमान' थिए भनेको होइन? सोभियत कम्युनिष्टहरू र सारा संसारका मार्क्सवादी-लेनिनवादीहरू त्यो आरोपित पूर्णतः असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'बुद्धीहीन' बताएका छन्। के त्यो भनुको अर्थ बितेका दशकौमा वीरतापूर्ण क्रान्तिकारी सङ्खर्ष गरेको सोभियत कम्युनिष्ट पार्टीको नेता 'बेइमान' थिए भनेको होइन? सोभियत कम्युनिष्टहरू र सारा संसारका क्रान्तिकारी जनता त्यस आरोपित असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'दुश्शाहशवादी' बताएका छन्। के त्यो भनुको अर्थ विभिन्न देशहरूको क्रान्तिकारी जनताका साम्राज्यवाद विरोधी र प्रतिक्रियावाद विरोधी सङ्खर्षहरू त्यसको भण्डा बोके व्यक्ति 'दुश्शाहशवादी' थिए भने होइन? सोभियत जनतासमेत सारा संसारका क्रान्तिकारी जनता त्यो आरोपित पूर्णतः असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'हत्यारो' बताएका छन्। के त्यो भनुको अर्थ विभिन्न देशहरूको क्रान्तिकारी जनताका साम्राज्यवाद विरोधी र प्रतिक्रियावाद विरोधी सङ्खर्षहरू त्यसको भण्डा बोके व्यक्ति 'हत्यारो' थिए भने होइन? सोभियत कम्युनिष्टहरूसँग सारा संसारका कम्युनिष्टहरू त्यो आरोपित पूर्णतः असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'आदानलाई' गरिएका त्यो भनुको अर्थ अकैयैं दशकौमा विभिन्न देशहरूसम्म अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलनका शिक्षक एउटा हात्यारो थियो भने होइन? सोभियत कम्युनिष्टहरूसँग सारा संसारका कम्युनिष्टहरू त्यो आरोपित पूर्णतः असहमत छन्।

खुश्चोवले स्टालिनमाथि हिलो छ्यादै उहाँलाई 'लेनिनवादी' गरिएका त्यो भनुको अर्थ अकैयैं दशकौमा विभिन्न देशहरूको क्रान्तिकारी जनताका साम्राज्यवाद विरोधी र प्रतिक्रियावाद विरोधी सङ्खर्षहरू त्यसको भण्डा बोके व्यक्ति 'लेनिनवादी' थिए भने होइन? सोभियत कम्युनिष्टहरूसँग सारा संसारका क्रान्तिकारी जनताको दूलो बेइज्जती हो।

स्टालिनको समयमा पार्टी र राज्यको नेतृत्वमा रेको खुश्चोवले आफ्नो छाती पिट्ठछन्, टेबुल ठोक्दछन् र चिच्चाई-चिच्चाई स्टालिनलाई गाली गर्दछन् भने स्वयं उनी कुन स्थितिमा पुट्ठन्? 'हत्यारो' वा 'डॉकू' को पक्षपाणी गर्नेहरूको तहमा वा 'बेइमान' र 'बुद्धीहीन' सरहको स्थितिमा पुट्ठन्?

खुश्चोवले स्टालिनलाई गरिएका गालीप्राप्ती गालीहरूको वर्षा गरिए सोभियत जनताको दूलो बेइज्जती हो। सोभियत सेनाको दूलो बेइज्जती हो, सर्वहारा अधिनायकत्व र समाजवादी व्यवस्थाको दूलो बेइज्जती हो, अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आन्दोलनको दूलो बेइज्जती हो, सारा संसारका क्रान्तिकारी जनताको दूलो बेइज्जती हो तथा मार्क्सवाद-लेनिनवादको दूलो बेइज्जती हो।

स्टालिनको समयमा पार्टी र

जनसामुदायबारे उनले उक्त कुरा कसरी भन सक्दछन्, जसले विश्व साम्राज्यवाद र धेरैतु प्रतिक्रियावादका विश्वद्वारा र धेरैतु प्रतिक्रियावादका विश्वद्वारा निर्माण सङ्खर्ष गरेर क्रान्तिकारी महान् उपलब्धीहरूको रक्षा गरे, समाजवादी निर्माणको सङ्खर्षमा त्याग र वलिदानको अद्वितीय नमना प्रस्तुत गरे तथा सारा संसारका श्रमजीवी जनताप्रतिको आफ्नो अन्तर्राष्ट्रिय दायित्व इमान्दारीपूर्वक निर्वाह गरे।

'गाली गलौजको राजनीतिक महत्व' शीर्षकको आफ्नो लेखमा लेनिनले भन्नुएको थियो, 'राजनीतिमा गालीगलौजले गाली गर्नेहरूको विचारधारात्मक सारातत्वको अधावमाथि उनीहरूको निरीहतामाथि र असमर्थतामाथि तथा उनीहरूको लाजमर्दी शक्तीकीनतामाथि पर्दा हाल्ने गर्दछ।'

'हामी केन्द्रीय समितिको अविचल नेतृत्व, हाम्रो नेतृत्व, हाम्रा नेता का। स्टालिनको नेतृत्व। हामीहरूले शत्रुहरूलाई पूर्णतः सखाप पारिदिनेछौं। एक एक शत्रुलाई सखाप पारिदिनेछौं। र, उनीहरूको नाम निशानसम्म मेरिदिनेछौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: हाम्रो पार्टीले गद्दार र धोखेवाजहरूको गुटलाई निर्माणपूर्वक दबाउनेछ र सारा ट्राट्स्कीवादी दक्षिणपूर्वीहरूलाई सफा गरिनेछ त्यस कुराको योग्य हुन्न।'

'हामी केन्द्रीय समितिको अविचल नेतृत्व, हाम्रो नेतृत्व, हाम्रा नेता का। स्टालिनको नेतृत्व। हामीहरूले शत्रुहरूलाई पूर्णतः सखाप पारिदिनेछौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं। त्यसकराण सतर्क रहनु अवश्यक छ। हामीहरूले पूँजीपतीहरूलाई बनाइनेछौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल्याउन चाहन्थे, जमीनती फासिस्टहरू, जमीनदारहरू र पूँजीपतीहरूलाई यहाँ भिर्त्याउन चाहन्न। हामीहरूले शत्रुहरूलाई दूलो संख्यामा सखाप गरिसकेका छौं, तर अझैसम्म सबैलाई चक्काचूर्च पर्न सकेका छौं।'

'८ जुन १९३८ का दिन कीन प्रान्तको चौथो पार्टी सम्मेलनमा खुश्चोवले घोषणा गरेका थिए: 'यकीर, वालीत्सी, त्युवचेकी, जातोन्स्की र, अरु दुट्यहरूले पोल्याण्डका जमीनदारहरूलाई उकेमा ल

सपनाका मेघमालामा उनिएका कविताहरु

● अनिल श्रेष्ठ ●

'सपनाका मेघमाला' कवि शीला योगीका बाइस ओटा कविताहरुको सञ्चाहित काव्य कृति हो। २०७५ साल वैशाखमा प्रथम संस्करण प्रकाशित यो कविता सञ्चाह कविको पहिलो प्रकाशित कृति हो। यी कविताहरुलाई कविले असमानताका पीडिका क्षणहरुबाट जन्मिएका आफ्नो जीवनका विशिष्ट भोगाइ र त्यसले सिर्जित गरेका शब्दहरुको सौन्दर्यका रूपमा लिएका छन्।

कवि शीला योगी देशमा सदिओंदेखि व्याप्त वर्गीय, जातीय, लैजिक असमानता र त्यसले उत्पन्न गरेको हिसा र उत्पीडनका विरुद्ध लड्दै आइहेका छन्। र, उनमा रहेको त्यही प्रतिरोधी चेतनाले उनको कलमलाई ऊर्जाशील बनाउँदै आइहेको छ। देशको संविधान नै विभेदकारी रहेको र संविधानले स्थापित गरेको राज्यको पुरासंरचना, मुलुकको न्याय प्रणाली र कानूनी व्यवस्थाहरु पनि विभेदकारी रहेकोमा कवि प्रतिवाद गर्छन्। देशमा देखिएका राजनैतिक अस्थिरता, वैदेशीक हस्तक्षेप र आर्थिक सङ्कटहरुले कविको मनमा एक किसिमको छटपटी पैदा गर्छ। उनी ती छटपटीहरुलाई आक्रोशमा बदल्नु र शब्दहरुमा व्यक्त गर्छन्। पाठकले उनका कविताहरुमा प्रवेश गर्नुअघि नै उनी आफ्ना आक्रोशहरुलाई सञ्चाहित गर्छन् र आफ्नो भूमिकामा राख्छन् - 'विशिष्ट काव्यिक मूल्यका दृष्टिले यी कहाँ उभिन्छन्, म त्यसप्रति धैरै चिन्तित छैन। पाठक र समीक्षको जिम्मा छोड्नु त्यसका लागि। म यतिबेला केमा सन्तुष्टि अनुभव गरिहेको छु भने नेपाली जीवनलाई नजिकबाट देख्ने भोने क्रममा जन्मिएका अनुभूतिलाई मैले कविताका माध्यमबाट जसरी एउटा पृथक आकार दिने कोसिस गरेकी थिएँ, आज ती एकै ठाउँ, एउटै मालामा उनिएर सार्वजनिक हुँदै छन्।'

'कम्लरी' सञ्चाहभित्र रहेको पहिलो कविता हो। कवितामा कम्लरीको पीडा छ। कम्लरी परिचय नेपालको तराईमा विद्यमान रहेको बधुवा मजदुरी प्रथा हो। सयौं वर्दिए तराईमा थारु महिलाहरुलाई जमिन्दारहरुले बधुवा कामदारको रूपमा प्रयोग गर्दै आइहेको छ। आज पनि कम्लरीको रूपमा थारु महिलाहरुले भोग्दै आइहेको यो सामाजिक अन्याय र हिंसाको शृङ्खला निरन्तर छ। कविले 'कम्लरी' कवितामा कम्लरीहरुको जीवनको कहालीलादो चित्रलाई कथात्मक रूपमा प्रस्तुत गरेका छन्। सौँचै नै कम्लरीहरुले बाँच्ने जीवन माञ्चेले बाँचिरहेको जीवनजस्तो छैन। कम्लरीहरु आफ्ना रहरहरुले रूपलहरूजस्तै फुल सक्दैनन्। कम्लरीसँग आफ्नै बैसका सपनाहरु हुँदैन। उसको शरीर हाटबजारमा विकी हुने वस्तु समान छ। कतिखेर उसको बालापन हुक्क्यो र कतिखेर उसको बैसको सौन्दर्य लुटिन्थ्यो, पतो हुँवैनथ्यो।

मेरा बैसका रहहरु
कहिले लुगा धुँधुँधुँ हराउँदै
कहिले कुचो लाँच्चा लाँच्चै
करियँगर र धुलो सँगसँग बढारिन्थे

(पृष्ठ १०)

कविले 'कम्लरी' कवितामा मानिसले 'माञ्चे' भएर बाँच्न पाउने अधिकारको लागि यो सामाजिक यास्तास्थितिवादको विरोध गरेका छन्। र, कम्लरीहरुको पक्षमा सामाजिक न्यायको माग र विद्रोहको स्वरलाई प्रखर गरेका छन्।

सधै डर र लाजले भुक्ने मेरा आँखाहरुबाट

आगो सत्को पते पाहन
म कलरीको ठाउँमा अब काली बनेर

तिमीजस्ता साहेब र मालिकका

टाउका छिनालेर

तिमीजस्ता काला दैत्यहरुलाई

एउटै दिहान बनाउन चाहन्छु

अनि त्यही विहानमा

महिला मुर्किको वियुल फुकेर

एउटै जातिको मान्छेको

बस्ती बसाल्न चाहन्छु।

(पृष्ठ १३)

कवि शीला योगी वैचारिक रूपमा सचेत एक राजनीतिक संवाहक पनि हुँन्। त्यसैले पनि उनका कविताहरुमा सामाजिक रूपान्तरणका सचेतनाका प्रयत्नहरु प्रस्तु पाइँछ। सामाजिक र सांस्कृतिक रूपमा सामत्वादी सत्ताले हुक्काएका विभेदहरुका विरुद्ध लड्नुजस्तै सिर्जनाको तहबाट सामत्वादीर्थांग लड्नु पनि सौँचै सहज छैन। त्यसैले कविको कथन छ - 'कविता रचनाको प्रक्रिया पनि त जीवन र समाजको रूपान्तरणका लागि गरिने सञ्चाह जस्तै न हो। कविता रचना प्रक्रियामा गर्नुपर्ने सञ्चाहको चुनौती मलाई स्वीकारी छ।'

२०४५ सालको पञ्चायती ऋूर र निरङ्गुश व्यवस्था विरुद्ध होस् या २०५२ सालको शास्त्र जनयुद्ध या २०६३ सालको गणतन्त्र प्राप्तिको आन्दोलन, एउटा आन्दोलनकमीको रूपमा कवि शीला योगीको उपस्थिति उत्तिकै देखिन्छ। राज्यद्वारा अन्यायपूर्ण रूपमा नागरिकहरुमाथि गरिएका हिसा र दमन विरुद्ध उनी सधै पनि लड्दै आइहेका छन्। सामाजिक रूपमा रहेका अन्यविश्वास, कुरीति, कुस्सकार र धार्मिक, सांस्कृतिक र लैजिक विभेदले सिर्जना गरेका असमानताहरु र त्यसका विरुद्ध न्याय र समानताका लागि उनी जहिलै पनि एक सामाजिक कार्यकातका रूपमा लागिरहे। 'सपनाका मेघमालाभित्र रहेका कविताहरु उनका यिनि सञ्चाह र आन्दोलनका उहापोह विच लेखिएका समयका साक्षी किनारा हुन्।

हरेक विहानीमा
नयाँ जिन्दगीको सुरुवात हुन्छ
जनिम्नल्हु इच्छाहरु आफन्तहरु भेटन
विहानीले दिएको उपहार जीवनयुक्तिको
आफन्तहरुलाई बाँडैन
विहानीको उच्चालोमा रमाउने
माञ्चेका जमातहरु
बस्ते एकचोटी फैदे
विहानीको धाम बढुल्नु छ।

(पृष्ठ १४)

पसल्नी', 'छोरीलाई चिठी', 'रितो काख', 'गर्भ', 'उनकी आमा' र 'जुकाहरुलाई मिल्काइदेझ' महिलामाथिको उत्पीडनलाई केन्द्रीय भाव बनाए लेखिएका कविताहरु हुन्। यी कविताहरु वर्तमानमा महिलाहरुले भोगिरहेको यथार्थको प्रतिविम्बन पनि हुन्। कवितामा कुठा छैन, परिवर्तनको लागि विश्रोहको आशातीत किरण छ। समतामूलक समाज र सुन्दर जीवनको आह्वान छ।

कविता वर्षदिविच
उनकी आमा डोको बोकेर
जडल आउने जाने गरिएर
आँखाभारी मनभरि
युद्ध जितेको उल्लास बोकेर त्याँहेल्न

(पृष्ठ १५)

हुत्याएर हेर त एकचोटी
मनको अनि दिमागको कुना कुनामा
टौसीसार बसेका जुकाहरु
जसले आइमाईको नाममा
वर्षाँदेखि यात तुस्दै आएका छन्
उनीहरुको नाममा
तिग्रो मन र मस्तिष्क
पुरै सङ्क्रमित बनाएका छन्।

(पृष्ठ १६)

लेख्नु वा लेख्ने कार्य एक किसिमको साइकोथेरापी पनि हो। एउटा सुन्दर कविता

शीला योगी

'कम्लरी', 'हरेक विहानीले सुरुवात गर्छ', 'अनिम इच्छा', 'सपनाका मेघमालाहरु', 'लोग्ने माञ्चे', 'छोरीलाई चिठी', 'रितो काख', 'एउटा यात्रा', 'सपनाका गीतहरु', 'उनकी आमा', 'जुकाहरुलाई मिल्काइदेझ' यस सञ्चाहभित्र रहेको कवि शीला योगीको सशक्त कविताहरु हुन्। यी कविताहरुले कवि शीला योगीको सिजो कविताका क्षमतालाई उजागर गर्छ। सामान्य शब्दमा पाठकसँग संवाद संवादको रूपमा प्रस्तुत गरिएका शीला योगीका कविताहरुले नजानिँदोसँग पाठकलाई भावुक र विद्रोही बनाउँछ।

पाठकले आनन्दको प्राप्ति गर्छ र त्यसले मस्तिष्कको तहमा एउटा सौन्दर्य निर्माण गर्छ। पाठकको मस्तिष्कको जीवितालाई उत्पन्न गर्ने त्यही सौन्दर्यको ऊर्जालाई एउटा समाज बदल्ने दिशातित अधिक बढाउँछ।

सपनाका मेघमालामा रहेका कविताहरु यही समाज बदल्ने दिशातर्फको यात्रा हो। कवि शीला योगी निरन्तर यो यात्रामा छन्। र, समाजादी नयाँ समाजको निर्माण उनका कविताहरुको अभीष्ट हो। उनी एक स्वन्दर्दी मास्टो हुन्।

सपनाका मेघमाला रहेको कविताहरुले गतिशील यथार्थका जीवन्त अभिव्यक्ति हुन्। कविता सञ्चाहको प्राप्ति गर्न गारान्तर भयानको रूपमा विरुद्ध राजदानीको जीवन्त अभिव्यक्ति हुन्। राजदानीको विरुद्ध राजदानीको जीवन्त अभिव्यक्ति हुन्। यी कवितामा सत्यता, सुन्दरता, शिवात्मक राजदानीको रूपमा विरुद्ध राजदानीको जीवन्त अभिव्यक्ति हुन्।

नेपाली कविताको फाँटमा कवि शीला योगीको 'सपनाका मेघमाला' कवितासङ्ख्याहरु एउटा उपलब्धपूर्ण सञ्चाहको रूपमा आएको हुन्। आँखुरैरेनी तन्हुँ।

यो साताको कविता

एक आदिम कथा

दीपक तिश्वरकमा

एक आदिम कथा

ब्रह्मस्य वर्ष पुणामा

चोरआलै र बाँझैदै तिङ्ग उभिएको

चौहाना देखिँच कहीं कर्ते र

भास्कु हुन पुणिन्छ

साङ्घा आउर्छ

अर्को एक अजव मनुवा

सातावै पार दुँहापैर याँ

मान्यै बन नसकेक

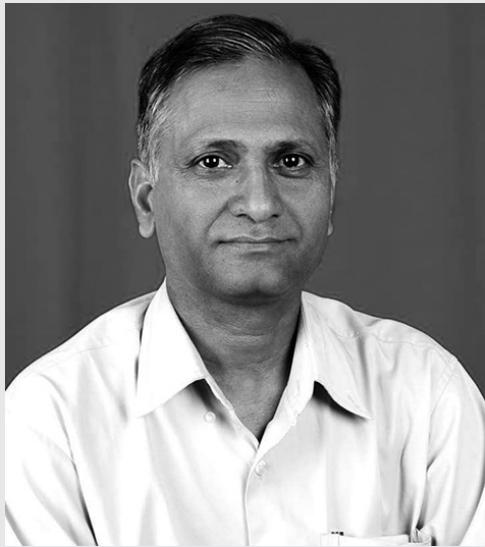
आलोपालो

राप्तीमा अस्तायो एउटा तारा

२०८०/०९/२८ गते शनिवार बिहान ६:३० बजे म सुतिहेको थिए मौसम चिसोचिसो थियो । तुलसीपुर बजारदेखि माथिल्लो क्षेत्रमा बिहानमा खासै हुस्से लाग्दैनयो तर दुई दिन अधिदेखि हुस्सुले मेरो गाउँ शिवनगर पनि ढाकेर चिसो बढेको थियो ।

मोबाइलको घण्टी लगातार बजिरहेको छ । मोबाइल समातेर कुरा गर्न उठनुर्ने बाध्यता पर्ने तर चिसो मौसमका कारणले सिरक छोडेन मन लागेन । पहिलो पुरे घण्टी बजेर सकियो र फेरि दोझोपटक घण्टी बज थाल्यो । जुरुक उठेर मोबाइल हेरें । नम्बर सुरक्षित गरेको थियो, नाम देखियो एवं एम दुखी ।

फोन उठाएँ, एकासि दुःखीजीको आवाज आयो “तपाईं तुरन्ते मेरो घमा आउनुपर लम्ही जानुपर्ने थ्यो ।” मैले जवाफमा मेरो तिनवटा कार्यक्रम आज शनिवार परेको अन्तिम दिन जाउँला भनें । इच्छुक स १ स्कृति क प्रतिष्ठान लम्हीमा निर्माणाधीन भवनका लागि मन्त्रीहरूसँग बजेटका लागि कुराकानी गर्न जाने हो भने बुझाइ मेरो थियो । तर त्यसो रहेनछ । पौष २७ गते नेपालगञ्जबाट काठमाडौंका लागि हिडेको यात्रिबाहक बस राती गाउँपालिका वडा

नियमित काजपछि तत्काल दुःखीको घरमा पुगेपछि मात्रै मलाई घटनाको बारेमा थाहा थयो । दुःखीका घरमा चिया र रोटी खाएँ हामी करिब ७ बजे तुलसीपुरबाट लम्हीका लागि हिडैँ । हुस्से लागेर सडक अंच्यारो छ । अगाडिको गाडीको बत्ती आकाशका तारा जस्तो टाढा देखिन्छ तर हुस्सुले गर्दा कही देखिएदैन । वातावरण चिसो छ तर पनि हामी पार्टीको शीर्ष नेताको दुःखद निधन भएको पिडाले चिसो अनुभूति गरिएन । धोराही गोलीमा तातारो चिया कम्पेड देवाले

ख्याउनुभयो नेरेन्द्र दाइसङ्ग कुराकानी थ्यो । दाढ पार्टी संयोजक कम्पेट नविनलाई घटनाको बारे जानकारी गराएर हामी बाइकमा हुइकियै । लम्ही अस्पतालमा पुगेर साँघुरो कोठामा १२ जानको शब राखिएको थियो । अति दर्दनाक पिडादारी दृश्य कोठामा देखियो । १२ वटा शब राख्नका लागि पनि अस्पतालमा स्नोत बाकी ७ घेजमा भएको रहेछ । उक्त खबरले म स्तब्ध भएँ ।

ख्याउनुभयो नेरेन्द्र दाइसङ्ग कुराकानी थ्यो । दाढ पार्टी संयोजक कम्पेट नविनलाई घटनाको बारे जानकारी गराएर हामी बाइकमा हुइकियै । लम्ही अस्पतालमा पुगेर साँघुरो कोठामा १२ जानको शब राखिएको थियो । अति दर्दनाक पिडादारी दृश्य कोठामा देखियो । १२ वटा शब राख्नका लागि पनि अस्पतालमा स्नोत बाकी ७ घेजमा भएको रहेछ । उक्त खबरले म स्तब्ध भएँ ।

भूकम्पको जोखिमबाट बच्ने उपाय

- भूकम्पको जोखिम र त्यसबाट बच्ने उपायबारे जानकारी आदानप्रदान गराँ,
- घरभित्रका फर्निचर, सजावटका सामान, पानी टचांकी नहल्लने र नखस्ने गरी बलियोसँग राख्नै,
- घर, स्कुल तथा कार्यालयमा भूकम्पको समयमा सुरक्षित रहन सकिने स्थानको पहिचान गराँ,
- भूकम्पको समयमा आत्तिएर भागने वा दगुर्ने नगराँ,
- भूकम्पको बेला खुल्ला र सुरक्षित स्थानमा जाओँ,
- प्राथमिक स्वास्थ्य उपचारको विषयमा जानकारी राख्नै,
- आफु सुरक्षित भई अरुको सुरक्षामा ध्यान दिओँ ।

नेपाल सरकार
विश्वापन बोर्ड

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवित्रित
तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाइडर्को लिंग बाहिर रबर कोटी ली लीचमा स्टिलको जाली गएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न बसायिन्ने प्लास्टिक सिल भएको सिलिंडर
- कम्प्यूटर प्रतिविहार चल्ने प्लान, तौलना रोहे आगा दुर्घटक हुन्होस

लोटो काठमाडौं न्याय... स इण्डस्ट्रिज लिमिटेड
जनेश्वर नामांकित नामांकित
सरकारी कार्यालय कार्यालय
पोस्ट ल. ५८८८८८८, सरकारी बैंक रेस्टोरेंट
ईमेल: metro@stcnepal.com

नेपाल बिजुली कम्पनी

डीडीसीमा भएको भ्रष्टाचार र अनियमितता विरुद्ध ४ किसान संगठनहरूको संयुक्त बत्तब्य

काठमाडौं । कृषि प्रधान देशमा किसानहरू र कृषिजन्य बस्तु उपभोक्ताहरू ठिगिने र बिचौलिया तथा दुला जिम्मेवारीमा बसेका कर्मचारीहरूको बदलामा त्याहार भएका किसान विरोधी कार्यहरूले अहिले नेपाल दुःख विकास संस्थान (डीडीसी) भ्रष्टाचारको अखडा बनेकोमा ती अनियमितता र भ्रष्टाचारको कडिकासाथ छानबिन गरी नीज प्रमध भाले लगायत जिम्मेवार सबैलाई छानबिन गर्न मन्त्रायलमा तानिएको र छानबिन हुन थालेको खबरप्रसारित थाही ४ किसान संगठनहरूको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ । हामी डीडीसीमा भएको सम्पूर्ण अनियमितता र भ्रष्टाचारको कडिकासाथ छानबिन गरी नीज

४ किसान संगठनहरूको संयुक्त बत्तब्य

दुध विकास संस्थान(डीडीसी) एकातिर भाडे ९७ करोड भन्दा बढी वाटामा गएको, किसानहरूको दूधको पैसा समयमा तिर्ने नगरे बक्यौता राखेको, त्यहाँबाट म्याद नाथेको ध्यू उपभोक्तालाई विकास गरेको जस्ता अनियमितताका खबरहरू आइहेकोमा पछिल्लो समय त्यस डीडीसीका प्रमुख सञ्चालन भाले संस्थानको १७ करोड रूपैया हिनामिमा र अपचलन गरेकोले डीडीसीबाट हटाई छानबिन गर्न मन्त्रायलमा तानिएको र छानबिन हुन थालेको खबरप्रसारित थाही ४ किसान संगठनहरूको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ । हामी डीडीसीमा भएको सम्पूर्ण अनियमितता र भ्रष्टाचारको कडिकासाथ छानबिन गरी नीज

प्रमध भा लगायत जिम्मेवार सबैलाई कानुनको दायरमा ल्याउन र हैदसम्पर्को कारबाही चलाउन जोडादार माग गर्दछौं । यसका अतिरिक्त किसानहरूको भुक्तानी दिन बाँकी सम्पूर्ण रकम तुरन्त सबै किसानहरूलाई दिन पनि हामी बिरोध जोड दिन्छौं ।

साथै लम्पी रोगबाट गाई बस्तु गुमाएका किसानहरूलाई तत्काल क्षतिपूर्ति दिन र त्यस्ता रोगहरू आउन नदिन समयमै साबधानी अपाउन पनि बिरोध गर्न गर्दछौं । कृषि प्रधान देशमा किसानहरू र कृषिजन्य बस्तु उपभोक्ताहरू ठिगिने र बिचौलिया तथा दुला जिम्मेवारीमा बसेका कर्मचारीहरू मालामाल हुने स्थितिको अन्त्य बत्तब्य गर्ने उपायहरू गर्न र कडा कदम चाल्न पनि हामी सरकारसँग विशेष जोड दिन चाहन्छौं ।

सीताराम तामाङ

अध्यक्ष

अखिल नेपाल किसान महासंघ(अप्पा)

रामदुलार महातो

अध्यक्ष

अखिल नेपाल किसान यूनियन

दुर्गाप्रसाद जैसी

अध्यक्ष

अखिल नेपाल प्रगतिशील किसान संघ

स्टालिन...

श्रमजीवी जनताको उत्तीर्ण हटाउन वा सोभियता समाजको विकासको गति तीव्र बनाउन असफल रथ्यो भने केवल सोभियत कम्युनिष्ट पार्टीको २० औं महाविदेशनले 'व्यक्ति पूजाका विरुद्ध सङ्खर्ष' गरेपछि मात्रै श्रमजीवी जनताको सारा दमन हटायो र 'सोभियत समाजको विकास'को गति 'एकाएक तीव्र' हुन पुर्यो ।

दुश्चोवले भने, 'थुक, थुक लाई लाग्ने तर्फाली र दुश्चोवलको देहान्त १९५३ मा भएको थियो । त्यसको १० वर्ष पहिले १९४३ मा अर्थात् जुन बेला सोभियत सङ्खले महान् देशभित्रीय युद्धमा आफ्नो तर्फाल प्रत्याक्रमण शुरू गरेको थियो, त्यसी बेला स्टालिनको मृत्यु होइ भनेर कसले चाहन्थ्यो ? हिटलरले ।

अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिष्ट आदोलनको इतिहासमा उत्ते सर्वहारावर्गका नेताहरूलाई अलाक्को टीका लाग्ने राहेको छ न् तथा 'व्यक्ति पूजाका विरुद्ध सङ्खर्ष' जस्तो नाराको प्रयोग गरेर सर्वहारावर्गको कार्यको जरा काटिरहेका छन् भने कर्मचारीहरूको लागि कुरा मार्क्सवाद-लेनिनवादका शत्रुहरूका लागि नयाँ होइन । त्यो फोहरी खेल जनसमुदायले धैरै पहिले नै थाहा पाइसको क्षण ।

पहिलो अन्तर्राष्ट्रियको समयमा षड्यन्त्रकारी बार्कनिनले मार्क्समार्थि हिलो छ्यानका लागि त्यसी भ्रष्टाचारको प्रयोग गरेको थिए ।

'म तपाईंको शिष्य हुँ र त्यसमा मलाई गर्व छ ।' पछि जति बेला उनी पहिलो अन्तर्राष्ट्रियको नेतृत्व हत्याउनका लागि सफल

भएनन्, त्यसी बेला उनले मार्क्सलाई गाली गर्दै भनेका थिए 'एकजना जर्मन र यहुदी हुनुको कराण ऊ टुपीदेखि पैतालालाई निरुद्धाशादी' र 'तानाशाह' छ ।